

Số: 10628/BTC-NSNN

Hà Nội, ngày 04 tháng 10 năm 2023

V/v trả lời kiến nghị của cử tri gửi đến
sau kỳ họp thứ 5 Quốc hội khóa XV,
tỉnh Hà Tĩnh

Kính gửi: Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh

Bộ Tài chính nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Hà Tĩnh do Văn phòng Chính phủ chuyển tới tại Văn bản số 6316/VPCP-QHĐP ngày 17/8/2023 về việc trả lời kiến nghị của cử tri sau kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV; về vấn đề này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

Nội dung kiến nghị:

1. Đề nghị ban hành Luật Quản lý, sử dụng các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách, theo đó quy định rõ thẩm quyền thành lập quỹ, nguồn thu, nhiệm vụ chi, cơ cấu hoạt động, cơ chế tài chính...

2. Đề nghị hướng dẫn chi tiết các quy định tại Luật Ngân sách nhà nước (NSNN) năm 2015 về điều chỉnh các nguyên tắc chung về quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách, bao gồm các lĩnh vực được thành lập Quỹ, thẩm quyền thành lập Quỹ, nguồn thu, nhiệm vụ chi của Quỹ, mô hình hoạt động, cơ cấu tổ chức, chế độ kế toán, chế độ công khai, thanh kiểm tra.

Bộ Tài chính xin trả lời như sau:

1. Hiện nay, các quỹ tài chính nhà nước ngoài ngân sách (quỹ TCNN) được thành lập và hoạt động theo quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật sau:

- Tại các Luật quản lý chuyên ngành có quy định về thành lập và tổ chức hoạt động quỹ, như: Luật bảo hiểm xã hội (Quỹ bảo hiểm xã hội, Quỹ bảo hiểm thất nghiệp), Luật bảo hiểm y tế (Quỹ bảo hiểm y tế), Luật quản lý nợ công (Quỹ tích lũy trả nợ), Luật bảo vệ môi trường (Quỹ bảo vệ môi trường Việt Nam), Luật chuyển giao công nghệ (Quỹ đổi mới công nghệ quốc gia), Luật việc làm (Quỹ Quốc gia về việc làm), Luật khoa học và công nghệ (Quỹ phát triển khoa học và công nghệ quốc gia), Luật du lịch (Quỹ hỗ trợ phát triển du lịch), Luật phòng, chống thiên tai (Quỹ phòng, chống thiên tai), Luật viễn thông (Quỹ dịch vụ viễn thông công ích Việt Nam), Luật thủy sản (Quỹ bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản trung ương), Luật phòng chống tác hại của thuốc lá (Quỹ phòng, chống tác hại của thuốc lá), Luật người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng (Quỹ hỗ trợ việc làm ngoài nước)...

- Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 và Nghị định số 163/2016/NĐ-CP của Chính phủ ngày 21/12/2016 quy định chi tiết một số điều của Luật Ngân sách nhà nước, trong đó quy định: *Quỹ TCNN là quỹ do cơ quan có thẩm quyền quyết định thành lập, hoạt động độc lập với NSNN, nguồn thu và nhiệm vụ chi của quỹ để thực hiện các nhiệm vụ theo quy định của pháp luật, quy định nguyên tắc NSNN không hỗ trợ kinh phí hoạt động cho các quỹ TCNN. Trường hợp được NSNN hỗ trợ vốn điều lệ theo quy định của pháp luật thì phải phù hợp với khả năng của NSNN và chỉ thực hiện khi đáp ứng đủ các điều kiện sau: được thành lập và hoạt động theo đúng quy định của pháp luật; (ii) Có khả năng tài chính độc lập; (iii) Có nguồn thu, nhiệm vụ chi không trùng với nguồn thu, nhiệm vụ chi của NSNN.*

- Luật Thực hành tiết kiệm chống lãng phí có quy định tại Điều 24 về thành lập, quản lý, sử dụng quỹ có nguồn từ NSNN.

- Các quyết định của cấp thẩm quyền về thành lập quỹ, tổ chức bộ máy, quy chế, điều lệ, hoạt động của quỹ...

- Các Thông tư của Bộ Tài chính hướng dẫn cụ thể về cơ chế quản lý tài chính đối với từng Quỹ.

Như vậy, các quỹ TCNN hiện nay được thành lập theo quy định của các Luật quản lý chuyên ngành, Luật Ngân sách nhà nước, do cơ quan có thẩm quyền quyết định, hoạt động độc lập với NSNN; nguồn thu và nhiệm vụ chi của mỗi quỹ là khác nhau, chịu sự điều chỉnh bởi cả quy định pháp luật chuyên ngành và pháp luật về NSNN, quản lý tài sản công, phòng chống tham nhũng, lãng phí; đồng thời phải thực hiện công khai, minh bạch, chịu sự thanh tra, kiểm tra, kiểm toán của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

Vì vậy, việc ban hành một luật chung để quản lý quỹ sẽ không phù hợp với đặc thù của từng quỹ. Thay vào đó, đề nghị các bộ, ngành, địa phương rà soát, chỉ thành lập và duy trì hoạt động các Quỹ khi có đủ căn cứ pháp lý, hoạt động hiệu quả và tuân thủ đúng quy định của pháp luật về tài chính, quản lý tổ chức bộ máy, biên chế, nhân sự... Đối với những quỹ hoạt động không hiệu quả, các bộ, ngành chủ quản chủ động kiến nghị cấp thẩm quyền giải thể, sáp nhập...

2. Trên thực tế, trong tổng số 22 quỹ do trung ương quản lý đang hoạt động hiện nay, số phát sinh thu chi, tồn quỹ chủ yếu là 03 quỹ an sinh xã hội do Bảo hiểm xã hội Việt Nam quản lý (Quỹ bảo hiểm xã hội, Quỹ bảo hiểm y tế, Quỹ bảo hiểm thất nghiệp) chiếm từ 89-95% tổng số dư các quỹ, các quỹ còn lại chiếm tỷ trọng nhỏ dưới 2% như: Quỹ dịch vụ viễn thông công ích (chiếm 0,6%), Quỹ Quốc gia việc làm (chiếm 0,4%)...

Thời gian qua, thực hiện quy định của Luật Ngân sách nhà nước, triển khai Nghị quyết số 792/NQ-UBTVQH14 ngày 22/10/2019 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và một số nhiệm vụ và giải pháp đầu tiên mạnh việc thực hiện chính sách

pháp luật về quản lý, sử dụng các quỹ TCNN ngoài ngân sách; Nghị quyết số 23/2021/QH15 ngày 28 tháng 7 năm 2021 của Quốc hội về kế hoạch tài chính quốc gia và vay, trả nợ công 5 năm 2021-2025¹; chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại văn bản số 20/VPCP-KTTH ngày 02 tháng 01 năm 2020 của Văn phòng Chính phủ, các bộ, cơ quan trung ương đã chủ động rà soát, đánh giá hiệu quả hoạt động của các quỹ thuộc phạm vi quản lý; xây dựng lộ trình cơ cấu, sáp nhập, dừng hoạt động hoặc giải thể đối với các quỹ hoạt động không hiệu quả, hoặc không đúng mục tiêu đề ra, không phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội, trùng lặp về mục tiêu, nhiệm vụ, không có khả năng độc lập về tài chính, trùng lặp nguồn thu, nhiệm vụ chi với NSNN; rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan trong việc quản lý, sử dụng các quỹ TCNN để sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ theo thẩm quyền hoặc trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định. Tính từ năm 2017 (năm Luật Ngân sách nhà nước 2015 có hiệu lực) đến nay, đã quyết định giải thể, sáp nhập được 6 quỹ TCNN² do Trung ương quản lý.

Hiện nay, Bộ Tài chính đang phối hợp với các bộ, ngành, địa phương rà soát, đánh giá thực hiện Luật Ngân sách nhà nước. Trên cơ sở đó sẽ nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung các quy định về quản lý quỹ TCNN để tăng cường quản lý, nâng cao hiệu quả hoạt động các quỹ trong thời gian tới.

Trên đây là trả lời của Bộ Tài chính đối với kiến nghị của cử tri tỉnh Hà Tĩnh, trân trọng gửi tới Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh để trả lời cử tri./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Dân nguyện - UBTVQH;
- VPQH (Vụ Dân nguyện);
- VPCP (Vụ QHĐP);
- UBND tỉnh Hà Tĩnh;
- STC tỉnh Hà Tĩnh;
- Văn phòng;
- Cục THTK (để đăng tải công TTĐT);
- Lưu: VT, NSNN. (10) *gms*

BỘ TRƯỞNG

Hồ Đức Phúc

¹ Tại Khoản 3 Điều 4 của Nghị quyết yêu cầu tiếp tục rà soát việc duy trì, quản lý và sử dụng các quỹ TCNN ngoài ngân sách. Sửa đổi, bổ sung quy định về tổ chức, hoạt động của các quỹ này nhằm nâng cao tính minh bạch, hiệu quả hoạt động của quỹ, tăng cường công tác quản lý, giám sát, thanh tra, kiểm tra, kiểm toán nhà nước đối với các quỹ, sắp xếp lại các quỹ có nguồn thu, nhiệm vụ chi trùng với NSNN hoặc không còn phù hợp.

² Gồm: Quỹ bảo trì đường bộ, Quỹ hỗ trợ sắp xếp và phát triển doanh nghiệp, Quỹ hỗ trợ các hoạt động ngoại giao phục vụ kinh tế, Quỹ hỗ trợ vận động cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài, Quỹ hỗ trợ người nhiễm